

Ramadanmånaden då Koranen uppenbarades

... belysningar kring skillnaderna mellan läsning, reflektion och recitation

Lov och pris tillkommer Allah, som sade till sin Profet: **{Ramadanmånaden, då Koranen uppenbarades som vägledning för människorna och klara bevis på vägledning och åtskillnad}** [al-Baqarah: 185]. Och fred och välsignelser över vår mästare Muhammad, som anbefalld oss att läsa och reflektera över Koranen och sade: **"Läs Koranen, för den kommer på Domedagen som en förbönare för sina följeslagare."** [1] Och må Allah vara nöjd med hans följeslagare, hans familj och de efterföljande generationerna. Därefter:

Koranen är den första källan till troslära, lagstiftning och kunskap. De andra lagkällorna, främst profetens sunna, bygger på den. Det är Koranen som gav sunnan dess ställning. Ett av de främsta syftena med Koranens uppenbarelse är människans välbefinnande i detta liv och i det kommande. Detta uppnås endast genom att handla enligt Koranen, och handling kräver **reflektion (tadabbur)**. Att befästa läsningen och handlingen kräver **ständig recitation (tilawa)** så att Koranens innehåll rotas i hjärtat. Det är som om recitationen är budbäraren som leder till reflektion och handling.

{Ramadanmånaden då Koranen uppenbarades som vägledning för människorna och klara bevis på vägledning och åtskillnad} Utifrån detta vill vi förstå innebörden av de begrepp som nämns i Koranen: **läsning (qira'a), recitation (tilawa) och reflektion (tadabbur)** – särskilt nu i denna välsignade månad, Koranens månad: uppenbarelse, reflektion och handling.

Vi noterar att ordet "begrepp" här inte avses i strikt vetenskaplig mening, utan som en utvidgad användning. Dessa tre – enligt vår uppfattning – rör sig mellan begrepp och term. Vissa ligger närmare termen, andra närmare begreppet. Det är känt att begreppssfären är bredare än termssfären. Därför kräver begreppet en överenskommelse om vad ordet avser, medan termen inte kallas term förrän en sådan överenskommelse finns.

Först: Reflektion (tadabbur)

Reflektion nämns i flera verser, bland dem:

{En välsignad bok som Vi har uppenbarat för dig, för att de ska reflektera över dess verser och för att de förståndiga ska ta lärdom} [Sad: 29]

{Reflekterar de inte över Koranen? Om den hade varit från någon annan än Allah hade de funnit många motsägelser i den} [al-Nisa': 82]

Vad är reflektionens verkliga innebörd?

Språkligt betyder *tadabbur*:

- att tänka djupt
- att begrunda
- att förstå på ett sätt som leder till insikt om avsikten

Ordet kommer från roten *d-b-r*, som bland annat betyder "att se till slutet av något", dess konsekvens och mål. Reflektion innebär alltså att betrakta något och tänka djupt över det – "rätt reflektion".

Språkligt kräver reflektion **mental upprepning**, och därför liknar det att "följa upp" något. Man säger: "Jag följde upp saken", dvs. jag reflekterade över den. Därifrån kommer ordet *'uqba* (slut, konsekvens).

Sammanfattningen är att reflektion är: **att se till sakens slut och konsekvens.**

Det sägs: "Han förstod saken genom reflektion", dvs. i efterhand. Jareer sade när han kritiserade sina motståndare:

”Ni fruktar inte det onda förrän det drabbar er, och ni förstår inte saken förrän efteråt.”

Alltså: den kloke bör förstå konsekvenserna innan de inträffar.

I terminologisk mening bygger reflektion på den språkliga betydelsen. Al-Jurjani definierar den som: **”Att betrakta konsekvenserna av saker. Den liknar tänkande, men tänkande är hjärtats rörelse i att söka bevis, medan reflektion är hjärtats rörelse i att se till konsekvenserna.”** [5]

Tänkandet leder alltså till reflektion. Reflektion är slutmålet för vad Koranen vill att vi ska förstå. Det finns ingen reflektion utan tänkande och upprepning. Reflektion kräver förståelse av konsekvenser.

Därför är *tadbir* (planering) en av Allahs egenskaper i handling, som återgår till Hans kunskap. Allah säger: **{Sedan reste Han sig över tronen och styr allt}** [Yunus: 3] Det betyder att inget sker slumpmässigt.

Eftersom reflektion kräver upprepning och eftertanke kommer den **efter läsning och recitation i tid**, men den är **målet i syfte**. Läsning och recitation leder till reflektion. Reflektion är ett av de största syftena med Koranens uppenbarelse. Läsning utan reflektion ger ingen frukt. Reflektion är den verkliga drivkraften för handling, undervisning och förmedling.

Andra: Läsning (qira'a)

Läsning nämns ofta i Koranen, bland annat:

{När du läser Koranen, sök då skydd hos Allah från den fördömde Satan} [al-Nahl: 98] **{Om Vi hade uppenbarat den för någon icke-arab, och han läste den för dem, skulle de ändå inte tro}** [al-Shu'ara': 198-199]

Vad är relationen mellan reflektion och läsning?

När vi ser på verbet *iqra'* – det första ordet i Koranen – i versen: **{Läs i din Herres namn som skapade}** [al-'Alaq: 1-2] ser vi att det för Profeten ﷺ betydde **reflektion**, inte läsning med tungan, eftersom Profeten var analfabet enligt Koranens vittnesbörd.

Alltså:

- Läsningen för Profeten var **en uppmaning till reflektion**
- Inte läsning av text, eftersom han inte kunde skriva eller läsa

Därför sade Allah inte "recitera", utan "läs", eftersom recitation inte kräver förståelse.

Roten *q-r-'* har tre betydelser:

1. Recitation utan förståelse

Som när ett barn läser något utan att förstå, eller när man läser ett främmande språk.

2. Läsning som förståelse

Man säger: "Han läste – han förstod." Detta är ursprungsbetydelsen: att samla betydelsen i hjärtat.

3. Läsning som memorering

I Sahih al-Bukhari sade Ibn 'Abbas: **"Profeten dog när jag var tio år och jag hade läst (dvs. memorerat) de korta surorna."**

Allah säger: **{Vi ska låta dig läsa så att du inte glömmes}** dvs. Vi ska låta dig memorera.

Tredje: Recitation (tilawa)

Recitation nämns i flera verser, bland dem:

{Recitera det som uppenbarats för dig av din Herres bok} [al-Kahf: 27]

{Recitera för dem berättelsen om Abraham} [al-Shu'ara': 69]

Recitation skiljer sig från läsning i flera punkter:

1. Recitation kräver inte förståelse

Varken från läsaren eller lyssnaren.

2. Recitation kräver röst

Till skillnad från läsning, som kan ske tyst.

3. Recitation sker i första hand från skriven text

Men kan även ske från minnet.

4. Recitation gäller två ord eller fler

Man säger inte "han reciterade sitt namn", men man säger "han läste sitt namn".

Källor

[1] Muslim, *Sahih Muslim*, Boken om resenärens bön, nr 804.

[2] *Maqayis al-Lugha*, rot d-b-r, 2/324.

[3] Al-Zabidi, *Taj al-‘Arus*, rot ‘-q-b, 3/410.

[4] Samma källa, rot d-b-r, 11/265; se även *al-Mu‘jam al-Ishtiqaqi al-Mu’assal*, 2/629.

[5] Al-Jurjani, *al-Ta‘rifat*, s. 54.

[6] *Sahih al-Bukhari*, Boken om dygderna, nr 3610.

[7] Muhammad Hasan Jabal, *al-Mu‘jam al-Ishtiqaqi al-Mu’assal*, 4/1759.

[8] Samma källa, 1/215.

[9] Samma källa, 1/216.

[10] Al-‘Askari, *al-Furuq al-Lughawiyya*, s. 63.